

Radmila Lazić

MRTAV PESNIK

Mrtav pesnik je najbolji predmet ljubavi
Josif Brodski

Bolje je biti mrtav pesnik nego živ.
Živog pesnika najviše voli on sam.
Mrtvog pesnika vole svi.

Kada postane mrtav pesnik,
Mnogi tek onda saznaju
Da je uopšte bio pesnik.
Do juče muž i brat, „uja“
„Komša“ i kum,
Sada je Pesnik.

Sahranjen o državnom trošku
I hvaljen na grobu,
Mrtav pesnik postaje
Veliki pesnik,
Ili bar „jedan od najvećih“.
Pesnik našeg naroda,
I države u nastajanju.

O mrtvog pesnika
Svi se otimaju.
Svojataju ga države i nacije,
Gradovi i mesne zajednice.
Niko se nije odrekao mrtvog pesnika.
Svaki grad i selo bi da je zavičaj
Mrtvom pesniku.
Tako će ući u istoriju,
Biti upisan u geografsku kartu,
Dobiti donacije, manifestacije...

Dok je živ pesnik
Može biti nenagrađen,
Kada umre književna nagrada
Nosi njegovo ime.

Mrtav pesnik dobija ulicu
Sa svojim imenom.
Istu onu kojom je išao
Sam i neprimećen.
Do juče bez stana,
Kada umre osiguran mu je dom
I mir – večni.
Možda i Aleja velikana –
Ako je bio član, ili bar simpatizer,
Ovih na vlasti.

Dok je živ pesnik može biti sam,
I nevoljen,
Kada umre nikad voljeniji.
Staju u red
Bivše žene i ljubavnice;
One odbačene,
I one nikad zaboravljene.
Ne znaš kojoj da izjaviš saučešće.
One koje su ga ostavile
Postaju najprivržnije –
Ucveljene udovice.

Kada umre pesnik
Prijatelji se množe
Kao pečurke posle kiše.
Nikad više prijatelja.
Slučajni poznanik,
Saputnik iz voza,
Sapatnik iz kafane,
Kolege-pisci.
Neprijatelji postaju lanjski snegovi.

Oni koje je pesnik izbegavao govore
O danonoćnom druženju.
Oni koji su ga izbegavali
Štampaju nedovršene razgovore s njim.
Nekrolozi, izjave,
Feljtoni u nastavcima,
Tiražne biografije, fotografije...
Mrtav pesnik se umnožava.
Nikad življi pesnik
Nego kada je mrtav.

Kada umre pesnik
Priča se o njemu kao da je živ,
Tek zamakao za ugao.
„Bitanga“, „skriboman“ i „debeovac“,
Sad je uklet i neshvaćen, patriota,
„nesrećnik“.

Kada postane mrtav Pesnik
Sve njegovo postane dragoceno,
Sve čega se dotakao,
Sve što ga je taklo...
Ljubavna pisma,
I pisma mladim pesnicima.
Tužbe i pritužbe,
Plaćeni i neplaćeni računi... sve se čuva.
Radni sto bez stolice,
Pesnikovo pero s užeglim mastilom,
Fotelja u kojoj je dremao,
Nokšir, noćna kapa... već zavisno od veka
U kom je krepao.

Zaostavština se uvećava iz dana u dan.
Nikad više imovine nego kad te nema.
Ako slučajno nemaš sobu
Sagradiće ti spomen-sobu,
Samo ti budi mrtav.

ŽENE PESNIKA

Kao da su dobile bitku kod Termopila!
Ali to je zakratko,
Posle svaka vidi svoga Boga –
Ili bar njegovog izaslanika
Što, gle čuda – kao i ona,
Sedi na čučavcu.

Pišu tajno.
Nesuđene pesnikinje.
Vičnije u držanju vode na dlanu,
I hodanju na prstima.

Nadahnuju se na kuhinjskoj pari
I šapatu besmrtnosti,
Što ispod vrata lazi.

Veteranke domaće radinosti.
Zmije čuvarkuće njegovog svratišta.
Kada ih ugledate
Odmah vam je jasano
Da su videle i bolje dane.

Pokisle,
Očerupane do poslednjeg groša.
Iznurene egom NJ. V.
Što tamo iza vrata slinavi,
I o nemogućem baja.

Ima ih
I udarenih mokrom čarapom
Od svake pesnikinje luđih.
Spremnih na svakojaka zverstva
Predivna medom,
Dok gaje zmiju u nedrima.

Ushićene kao punč,
I hladne kao ice tea,
Otpozdravljaju levo i desno,
Kao ražalovani generali –
Sasušene begonije i tulipani.

Njegove štake.

PESNIKINJA

Ko bi rekao da je pesnikinja?!
Svaki dan ide na posao.
Tačna kao sat.
Stalno nekud žuri,
Natovarena brigama i torbama.

Zar pesnikinja nije
Usedlica iz predgrađa?

Babadevojka sa sela,
Uvijena u dugačke,
U raznorazne suknje,
Koje se za njom vuku kao govorkanja.
U Penelopine crne krpe.

Kao slepi miševi,
Zar nisu pesnikinje?
Ili brze majušne veverice,
Ili zečice crvenih očiju
Što neprestano mrdaju brčićima,
Zar nisu takve pesnikinje?

Uvek u poodmakloj dobi,
Ali hitre i rumenih obraza,
Kao tek zadevojčene.
Pomalo namćoraste,
Kao osiromašene plemkinje.

Ko je video pesnikinju
Da dvori muža,
Ili uspavljuje decu?
Ili pesnikinju sa dekolteom do pupka,
Kako nabada na štiklama?

Zar je to pesnikinja?!
Ta obična žena,
Što ljubazno se javlja?
Zar ne bi trebalo da je već mrtva,
I da je u čitankama.
Nego tegli te torbe,
Zakucava eksere.
Usisava po celu noć,
Čekajući Odiseja da se vrati.